

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji u skladu sa ZerOCS standardom

1. Definicije

- 1.1 **Operator** u smislu ovih Pravila je fizičko ili pravno lice koje je odgovorno da obezbedi da se u svakoj fazi proizvodnje, pripreme i distribucije sertifikovanih proizvoda, koja je pod njegovom kontrolom, postupa u skladu sa pravilima proizvodnje. Operator može biti i organizovana grupa proizvođača.
- 1.2 **Proizvodna jedinica** - znači celokupna imovina gazdinstva (proizvodni prostor, parcele, područja na otvorenom), prostori za smeštaj useva, proizvoda od useva, sirovina i svih drugih relevantnih inputa kojima upravlja Operator, uključuje proizvodne jedinice uključene u organsku proizvodnju i konvencionalne proizvodne jedinice.
- 1.3 **Biljna proizvodnja** - proizvodnja poljoprivrednih kultura.
- 1.4 **Priprema** - postupci konzervisanja ili prerađivanja proizvoda biljnog porekla kao i pakovanje, označavanje proizvoda koje se odnose na proizvode bez ostatka pesticida.
- 1.5 **OCS** - Organic Control System doo Subotica.
- 1.6 **Pravila** - Opšta pravila i uslovi kontrole i sertifikacije.
- 1.7 **Ugovor** - Ugovor o obavljanju kontrole i sertifikacije.
- 1.8 **Kontrolna organizacija** – nezavisno pravno lice koje vrši kontrolu i sertifikaciju u organskoj proizvodnji.
- 1.9 **ZerOCS standard** - standard za kontrolu i sertifikaciju proizvoda bez ostatka pesticida

2. Standard

- 2.1 OCS obezbeđuje postupak kontrole i sertifikacije koji je usklađen sa ZerOCS standardom.
- 2.2 Pomenuti standard, kao i svi ostali bitni dokumenti vezani za proizvodnju bez ostataka pesticida se nalaze na zvaničnoj internet stranici OCS-a.
- 2.3 U slučaju da neki od članova standarda prestanu da važe, kontrola, odnosno sertifikacija će se izvršiti na osnovu standarda koji sledi standardu čija važnost prestaje ili ga po sadržaju zamenjuje.
- 2.4 Operator je u obavezi da bude upoznat sa standardom i da poštuje njegove odredbe. U slučaju izmena, OCS obaveštava svoje klijente o nastalim promenama. Operator je dužan da preispita uticaj nastalih izmena i po potrebi usaglasi svoje proizvodne aktivnosti.
- 2.5 Nakon potpisivanja ugovora OCS će Operatoru dostaviti elektronsku verziju ZerOCS standarda.
- 2.6 Sertifikovani Operatori stiču pravo na korišćenje oznake za sertifikovane proizvode u skladu sa ZerOCS standardom.
- 2.7 OCS će dostaviti Operatoru oznaku u formi grafičkog znaka. Operatori su u obavezi da se pridržavaju pravila obeležavanja proizvoda u skladu sa standardom.

3. Pristup kontroli i sertifikaciji

- 3.1 OCS Operatoru šalje Info paket koji sadrži Informacije o programu kontrole i Prijavu za kontrolu i sertifikaciju.
- 3.2 Podaci iz Prijave se analiziraju, ukoliko je Prijava kompletna i ukoliko je OCS u mogućnosti da pruži zatraženu uslugu, Prijava se overava.
- 3.3 Na osnovu podataka iz Prijave za kontrolu i sertifikaciju izrađuje se cenovna ponuda za kontrolu i sertifikaciju.
- 3.4 Operator overenu Ponudu dostavlja putem pošte ili elektronske pošte; po prihvatanju ponude, OCS Operatoru dostavlja Ugovor na potpisivanje.
- 3.5 Potpisivanjem Ugovora Operator se uključuje u kontrolu i sertifikaciju i dodeljuje mu se evidencioni broj.
- 3.6 U skladu sa Ugovorom između Operatora i OCS-a, pravila i uslovi proizvodnje definisani standardom koji su predmet Ugovora su nepromenljiva i obavezna, osim u slučaju izmena i dopuna ZerOCS standarda ili drugih regulatornih akata.
- 3.7 Operatoru se dostavlja radna dokumentacija u skladu sa prijavljenim aktivnostima:
- Uputstva;
 - Plan samoupravljanja za proizvode bez ostataka (zero residue)
- 3.8 Operator je dužan da blagovremeno pismeno obavesti OCS o svim (planiranim) formalnim izmenama (npr. promena adrese, organizacione promene, uključivanje novih parcela, uključivanje

novih lokacija za prerađu, promene u sistemu proizvodnje itd), kao i o promenama koje bi mogle uticati na usklađenost proizvoda sa relevantnim standardom.

- 3.9 Promene mogu dovesti do prilagođavanja ponude.

4. Kontrola

- 4.1 Pod kontrolom se podrazumeva fizička kontrola proizvodnih jedinica i kontrola dokumentacije.
- 4.2 Redovna godišnja kontrola se obavlja po overi Prijave za kontrolu i sertifikaciju za tekuću godinu i dostavljanja Plana samoupravljanja za proizvode bez ostataka (zero residue) od strane Operatora.
- 4.3 Operator je saglasan da kontrolorima i sertifikatorima OCS-a pruži:
- otvorene i istinite informacije o svim pitanjima od značaja za kontrolu i sertifikaciju;
 - prisustvo lica odgovornog za proizvodnju, pristup svim svojim proizvodnim objektima/jedinicama kako onim prijavljenim za sertifikaciju tako i onima koje nisu, zaposlenim ili angažovanim licima na bilo kojoj radnoj poziciji kod Operatora, radi pribavljanja relevantnih informacija, kao i odgovarajuće izjave i celokupnu dokumentaciju koji su bitni za nesmetano odvijanje kontrole;
 - pristup svim podugovorenim objektima, kao i zaposlenim ili angažovanim licima kod podugovarača na bilo kojoj radnoj poziciji, radi pribavljanja relevantnih informacija, kao i odgovarajuće izjave i dokumenta koja mogu da stave na raspolaganje odgovorna lica podugovarača.
- 4.4 Kontrola će biti obavljena najmanje jednom godišnje i obuhvaćće sve faze proizvodnje, pripreme i prometa proizvoda za koje je odgovoran Operator, fizičke preglede proizvodnih jedinica i dokumentaciju koja prati proizvodnju.
- 4.5 U slučaju da Operator sa trećim licem zaključi ugovor o obavljanju određenih aktivnosti u vezi sa proizvodnjom (u daljem tekstu: podugovarač) obavljanje kontrole Operatora podrazumeva i obavljanje kontrole podugovarača. Operator je u ovom slučaju u celosti odgovoran za rad podugovarača.
- 4.6 U skladu sa ZerOCS standardom, u toku godine OCS može da izvrši i dodatnu kontrolu kod Operatora po osnovu:
- procene rizika;
 - izmena aktivnosti, promena obima sertifikacije koji zahteva Operator;
 - propusta Operatora da obezbedi propisane uslove iz Ugovora i Opštih pravila ili da postupi po zahtevu OCS-a tokom sprovođenja kontrole;
 - naknadno utvrđene neusaglašenosti;
 - naloženih korektivnih mera i praćenja njihovog ispunjenja;
 - provere i utvrđivanja razloga za opravdanu sumnju na neusaglašenost;
 - povodom prigovora kupaca, potrošača i drugih zainteresovanih strana;
- 4.7 Troškove smeštaja kontrolora OCS-a, po potrebi, snosi Operator.
- 4.8 Operator je u obavezi da obezbedi vozilo u cilju nesmetanog i efikasnog obilaska proizvodnih jedinica tokom kontrole.
- 4.9 Operator je u obavezi da u cilju opisa svojih proizvodnih jedinica i primenjenih mera kojim obezbeđuje usaglašenost sa standardom pre kontrole popuni Plan samoupravljanja za proizvode bez ostataka (zero residue) i dostavi ga OCS-u.
- 4.10 OCS će obavestiti Operatora ukoliko je potrebno da se dopuni dostavljena dokumentacija ili sprovedu dodatne aktivnosti (npr. otklanjanje prethodnih neusaglašenosti), neophodne za kontrolu.
- 4.11 Po kompletiranju dokumentacije i/ili završetku aktivnosti, kontrolor u dogovoru sa Operatorom zakazuje termin kontrole i dostavlja Plan kontrole.
- 4.12 Kontrole kod Operatora mogu biti obavljene uz prethodnu najavu termina kontrole ili bez prethodne najave u skladu sa procenom rizika kod Operatora i zahtevima standarda.
- 4.13 Do odlaganja kontrole može doći u slučaju da se na proizvodnim lokacijama još ne odvijaju aktivnosti koje su predmet kontrole i koje

Šifra dokumenta: ZR-AK-01	Datum: 11.04.2023.	Izmenio/odobrio: EM/NN	Verzija: 1	Strana 1 of 4
---------------------------	--------------------	------------------------	------------	---------------

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji u skladu sa ZerOCS standardom

moгу biti pregledane (npr. kasna prijava, na parcelama nema useva i planirana je kasnija setva; itd).

- 4.14 Kontrolor tokom obavljene kontrole sastavlja izveštaj i evidentira u nalazima iz kontrole odstupanja - neusaglašenosti ukoliko ih ustanovi.
- 4.15 U slučaju da Operator ima više proizvodnih jedinica, Operator je dužan da OCS omogući kontrolu svih proizvodnih jedinica na kojima se obavlja proizvodnja.
- 4.16 Na završetku kontrole kontrolor će izneti nalaze iz kontrole i zatražiti dodatnu dokumentaciju ili dokaze koje Operator mora naknadno da dostavi. Operator je u obavezi da da predlog korektivnih mera koje će preduzeti. Kontrolor ne može da daje preporuke i konsultacije vezano za predloge korektivnih mera.
- 4.17 Izveštaj iz kontrole i nalaze iz kontrole potpisuju kontrolor i predstavnik Operatora.
- 4.18 Operator je dužan da u toku ili nakon obavljene Kontrole, te naknadno u postupku preispitivanja i sertifikacije, obezbedi i dostavi nedostajuću dokumentaciju u roku od najduže do 5 radnih dana od dana prijema zahteva. Rok se može produžiti za dokumenta koje izdaju nadležni državni organi i drugi dokumenti za koje se proceni da Operator ne može uticati na rok njihovog dostavljanja.

5. Metode

- 5.1 U cilju utvrđivanja usaglašenosti aktivnosti kod Operatora sa standardom u toku kontrole koriste se sledeće metode:
- Razgovor sa osobama odgovornim za proizvodnju i drugim licima koja mogu obezbediti informacije i dokumente o procesu proizvodnje, pripreme ili prometa proizvoda bez ostataka pesticida;
 - Fizički deo kontrole podrazumeva: Pregled proizvodnih jedinica, skladišnih prostorija. Sve mape, dokumenti o parcelama i skice pogona trebaju biti dostavljene OCS-u pre kontrole, a najkasnije u samoj prvoj kontroli na uvodnom sastanku. Operator mora voditi računa da dostavljene mape i skice prikazuju lokacije proizvodnje što detaljnije i sa što više proverljivih podataka;
 - Kontrola svih podgovorenih jedinica sa skicama i mapama;
 - Pregled i način upotrebe sredstava za ishranu bilja, način kontrole korova, zaštite od štetočina i bolesti, način pranja i čišćenja opreme, zaštita od štetočina u objektima i sl;
 - Kontrola dokumentacije – procedura, uputstava i sl. koje je Operator uspostavio u cilju definisanja postupaka u cilju ispunjenja zahteva standarda; zatim zapisa i evidencija koji se vode kako bi se evidentirale primenjene mere u cilju usaglašenosti koje je Operator implementirao;
- 5.2 Kontrolor može da zatraži i drugu dokumentacija za koju proceni da je potrebna za pravilno utvrđivanje sledljivosti proizvodnje i bilansa.

6. Uzorkovanje

- 6.1 OCS ima pravo da sprovede uzorkovanje zemljišta, vode za navodnjavanje, predmeta opšte upotrebe, gotovih proizvoda i biljnog materijala; kao i uzimanje briseva površina, opreme i mehanizacije. Troškove uzorkovanja i laboratorijskih analiza snosi Operator.
- 6.2 OCS će uzeti tri uzorka, jedan uzorak ostaje Operatoru, drugi se šalje u laboratoriju a treći se čuva u prostorijama OCS-a. Ukoliko Operator želi da se rezervni uzorak pošalje na dodatnu analizu potrebno je da prethodno o tome obavesti OCS.
- 6.3 Analiza će se obaviti u akreditovanoj laboratoriji o trošku Operatora.
- 6.4 Troškove uzorkovanja, putne troškove kontrolora, slanja uzoraka u laboratoriju i analiza koje su rezultat dodatnih kontrola (kontrole po osnovu prigovora treće strane) snosi Operator.
- 6.5 OCS može na osnovu praćenja i procene kretanja količina proizvoda označenih sa **ZerOCS** oznakom na tržištu, informacija različitih učesnika na tržištu, samostalne procene rizika od strane kontrolora ili sertifikatora, kupiti proizvod na tržištu koji je sertifikovan od strane OCS-a i poslati u akreditovanu laboratoriju kako bi se izvršile hemijske analize u cilju nadzora nad sertifikovanim proizvodima koji

se nalaze u prometu. Rezultat analize će biti indikacija za dalje postupke u sprovođenju kontrole kod Operatora. OCS snosi troškove kupovine i analiza kupljenih proizvoda sa tržišta. U slučaju da dalji postupci podrazumevaju dodatne kontrole i dodatne hemijske analize sve troškove snosi Operator.

- 6.6 Operator u kontroli dobija informaciju o laboratoriji u koju uzorak može biti poslat. Spisak laboratorija sa kojima OCS sarađuje naveden je na zapisniku o uzorkovanju. Po potrebi OCS može sklopiti ugovor za laboratorijsko ispitivanje sa drugim akreditovanim laboratorijama. Uzorci će biti poslani u jednu ili više laboratorija u zavisnosti od njihovog obima akreditacije i potrebnih analiza.

7. Preispitivanje i sertifikacija

- 7.1 OCS sertifikuje sledeće kategorije proizvoda u skladu sa ZERO standardom:
- 1) Biljna proizvodnja;
 - 2) Prerađeni proizvodi biljnog porekla.
- 7.2 Odluku o dodeljivanju sertifikata OCS zasniva na preispitivanju dostupnih informacija o Operatoru, izveštaja iz kontrole i priloga/dokumenata koji su sastavni deo izveštaja, kao i rezultata analiza i naknadno dostavljenih dokumenata i dokaza od strane Operatora.
- 7.3 U slučaju utvrđenih neusaglašenosti Operator je u obavezi da predloži korektivne mere u cilju usaglašavanja proizvodnje sa **ZerOCS** standardom, odnosno preduzimanja svih mera za očuvanje integriteta proizvodnje bez ostataka pesticida.
- 7.4 Sertifikator OCS donosi odluku o prihvatljivosti predloga korektivnih mera. U slučaju da predlog korektivnih mera ne otklanja neusaglašenost ili je ne otklanja u dovoljnoj meri, Operator se o tome informiše i zahteva mu se dopuna predloga mera.
- 7.5 U zavisnosti od težine neusaglašenosti i/ili njihovog ponavljanja, donošenje odluke o sertifikaciji može biti odloženo do ispunjenja korektivnih mera.
- 7.6 Operator je dužan da sprovede korektivne mere prihvaćene od strane sertifikatora OCS, te da nadalje postupa prema njima.
- 7.7 Operatoru će biti izdat sertifikat pod uslovom da:
- 1) su sve aktivnosti koje su predmet sertifikacije prijavljene blagovremeno;
 - 2) se u svim fazama proizvodnje, pripreme i prometa utvrdi usaglašenost proizvoda/proizvodnje sa **ZerOCS** standardom,
 - 3) je Operator u predviđenom roku sproveo korektivne mere koje omogućavaju izdavanje sertifikata, a određene su od strane sertifikatora.
- 7.8 Odbijanje sertifikacije može da bude rezultat neispunjenja bilo kojeg od gore navedenih uslova.
- 7.9 Kontrolor koji obavlja kontrolu kod Operatora ne donosi odluku o sertifikaciji, niti učestvuje u donošenju odluke o sertifikaciji i nije nadležan da se kod Operatora izjašnjava o mogućem ishodu kontrole.
- 7.10 Po izdavanju Sertifikata Operator stiče uslov za prodaju sertifikovanog proizvoda u skladu sa standardom na koje izdati Sertifikat referencira.
- 7.11 Prestankom važenja Ugovora odnosno danom raskida Ugovora, prestaje važnost Sertifikata i nastupa zabrana prodaje proizvoda koji se nalaze na zalihama sa referenciranjem na **ZerOCS** standard.
- 7.12 Izdati Sertifikati su vlasništvo OCS-a.

8. Grupna sertifikacija

- 8.1 Osim gore navedenog, sertifikacija kod grupe proizvođača se može izvršiti ukoliko je ispoštovano sledeće:
- 1) Predstavljen je ažuran i detaljan spisak odobrenih članova grupe sa svim relevantnim podacima i uspostavljen je sistem upravljanja grupom (odobravanja članova, isključivanja članova);
 - 2) Uspostavljen je efikasan, pouzdan i u praksi primenjen sistem interne kontrole;
 - 3) Interni kontrolori imaju adekvatno znanje o kontrolisanoj proizvodnji;

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji u skladu sa ZerOCS standardom

- 4) 100% članova grupe su prekontrolisani od strane internog kontrolora ili postoji jasan dokaz da sistem interne kontrole funkcioniše i da će svaki član grupe tokom proizvodne sezone biti prekontrolisan (utvrđen je jasan plan internih kontrola);
- 5) Uspostavljena je dokumentacija i evidencije u svrhu sistema internih kontrola (ugovori o članstvu, izveštaji o internim kontrolama, evidencije obuka, imenovanja i sl);
- 6) Članovi grupe imaju osnovno znanje o kontrolisanoj proizvodnji uz evidenciju o održanim obukama;
- 7) Vodi se evidencija o merama koje je sistem interne kontrole preduzeo u slučaju neusaglašenosti kod članova;
- 8) Vodi se jasna evidencija o sledljivosti proizvodnje (npr. o primenjenim merama za datu proizvodnju - u zaštiti bilja, kontroli korova, osnovnom đubrenju ili prihranjivanju bilja, žetvi, količinama, kod svakog člana grupe ponaosob) i daljim aktivnostima (npr. isporuka, priprema, prodaja);
- 9) Obezbeđen sistem razdvajanja proizvoda bez ostatka pesticida od drugih proizvoda i kod člana grupe i kod Operatora.
- 8.2 OCS svake godine vrši kontrolu određenog broja članova grupe u skladu sa procenom rizika kod datog Operatora.

9. Prethodne sertifikacije i dodatni standardi

- 9.1 Operator je dužan da u Plan samoupravljanja za proizvode bez ostataka (zero residue) navede podatke o prethodnim sertifikacijama obavljenim od strane druge Kontrolne organizacije (domaće ili inostrane) kao i eventualno evidentirane neusaglašenosti i zadate korektivne mere. Dužan je i da navede mere izdate prilikom kontrole dodatnih standarda. Takođe, dužan je da navede i ukoliko mu je sertifikacija od strane druge kontrolne organizacije odbijena (domaće ili inostrane), kao i razlog odbijanja. U slučaju prikrivanja navedenih podataka, OCS može raskinuti Ugovor i naplatiti celokupni iznos definisan Ugovorom/Ponudom.

10. Izmena obima sertifikovanih proizvoda

- 10.1 Ukoliko Operator tokom trajanja Ugovora želi da proširi ili smanji obim sertifikacije, u smislu vrste proizvodnje, količina ili vrsta proizvoda, izmene površine, izmene u spisku kooperanata ili njihovih površina i sl. Operator je u obavezi da pismeno obavesti OCS o zahtevanim izmenama. Dodatna kontrola će u tom slučaju biti sprovedena u skladu sa procenom OCS-a.
- 10.2 Proširenje ili smanjenje obima sertifikata može da dovode do prilagođavanja Ponude.

11. Suspendovanje sertifikata

- 11.1 Operatoru će biti suspendovan sertifikat (mera suspenzije) ukoliko postoji sumnja da je integritet proizvoda narušen ili ukoliko prethodne korektivne mere nisu sprovedene u definisanom roku.
- 11.2 Mera suspendovanja sertifikata nastaje kao rezultat prigovora kupca proizvoda i/ili kao rezultat obavljenih kontrola kod Operatora i/ili sumnje u status proizvoda bez ostatka pesticida i/ili kao rezultat pozivanja na status dela proizvodnje koja nije obuhvaćena važećim sertifikatom. Suspendacija može da se odnosi na celokupni asortiman proizvoda naveden na sertifikatu ili na deo asortimana.
- 11.3 Suspendovanje sertifikata se izdaje na 30 dana tokom kojih je obavezna dodatna kontrola u prisustvu predstavnika Operatora. Suspendacija se može produžiti u cilju kompletiranja svih potrebnih elemenata za donošenje odluke o ukidanju suspenzije ili povlačenju sertifikata.
- 11.4 Tokom suspendovanja sertifikata Operator ne može da trguje sa proizvodima na koje se suspenzija odnosi uz istovremeno pozivanje na njihov status bez ostatka pesticida.

12. Povlačenje sertifikata

- 12.1 Operatoru će biti povučen sertifikat, kao naknadna mera posle suspenzije, ukoliko u tom periodu kontrolisani Operator nije omogućio dodatnu kontrolu procesa proizvodnje, dokumentacije,

skladišnih prostorija, uzimanje uzoraka za analizu ili se tokom dodatne kontrole tj. istrage utvrdilo da je integritet proizvoda bez ostatka pesticida narušen ili ako Operator nije sproveo prethodne korektivne mere.

- 12.2 Operatoru će sertifikat biti povučen bez primene mere suspenzije ukoliko odbije saradnju sa OCS-om, prikriva podatke od značaja za sertifikaciju, krivotvori podatke ili dokumenta bitna za sertifikaciju, krivotvori ili zloupotrebi sertifikat OCS-a.
- 12.3 Operator je u obavezi da po povlačenju sertifikata ukloni obeležja proizvod bez ostataka pesticida, brzo i efikasno povuče proizvode sa tržišta radi uklanjanja oznaka i o tome izveštava OCS.
- 12.4 U slučaju da se Operator ne pridržava odredbi Ugovora o kontroli i sertifikaciji, Sertifikat takođe mogu biti povučeni.
- 12.5 Važeći sertifikat može da bude povučen i ukoliko:
 - 1) Operator raskine ugovor o kontroli i sertifikaciji u toku perioda validnosti sertifikata;
 - 2) Odbije kontrolu koja je najavljena (ili nenajavljena) bez opravdanog razloga;
 - 3) Ne sprovede korektivne mere u skladu sa definisanim rokovima.
- 12.6 Opisani postupci proširenja, suspenzije i povlačenja sertifikata se jednako primenjuju i na grupnu sertifikaciju.

13. Neusaglašenosti koje utiču na status proizvoda

- 13.1 Operator je u obavezi da preduzme mere sprečavanja narušavanja integriteta proizvoda tj. proizvodnje, odnosno da preduzme mere predostrožnosti u svakoj fazi proizvodnje, kao i prilikom daljeg rukovanja proizvodima, njihovom skladištenju i distribuciji kako bi izbegao kontaminaciju proizvoda sredstvima za zaštitu bilja ili dr proizvodima i supstancama koje mogu zagaditi proizvod.
- 13.2 Operator je u obavezi da preduzme mere u cilju sprečavanja zamene proizvoda proizvodima koji ne potiču iz proizvodnje bez ostatka pesticida.
- 13.3 Postupci koji narušavaju integritet proizvoda su:
 - 1) Mešanja proizvoda iz kontrolisane proizvodnje sa proizvodima iz nekontrolisane proizvodnje prilikom transporta, rukovanja proizvodima ili skladištenja;
 - 2) Slučajan ili nameran neodgovarajući tretman pesticidima ili prenos sredstava za zaštitu bilja na kontrolisane proizvode;
 - 3) Nesvesno ili nesvesno prekomerno izlaganje proizvoda hemijskim/zagadjujućim supstancama (npr. supstancama koje se koriste u postupku DDD, sredstvima za čišćenje ili dezinfekciju, derivatima nafte tokom skladištenja ili transporta organskih proizvoda i sl);
 - 4) Nevoljno izlaganje proizvoda zabranjenim hemijskim supstancama (avio-tretiranje okolnih poljoprivrednih površina i sl...)
 - 6) Ukoliko Operator nema adekvatnu kontrolu nad odobrenim članovima grupe, podugovorenim jedinicama ili drugim subjektima koje je uključio u kontrolisanu proizvodnju
 - 8) Označavanje proizvoda sa **ZerOCS** oznakom, a koji nisu sadržani na Sertifikatu;
 - 9) Značajno odstupanje ulaznih i izlaznih količina proizvoda (odstupanje u masenom bilansu);
 - 10) Ne može da se utvrdi sledljivost sertifikovanog proizvoda.

14. Pravo na prigovor ili žalbu

- 14.1 Operator ima pravo na prigovor na rad osoblja ili usluge OCS-a ili na žalbu protiv svake odluke sertifikatora ukoliko proceni da je doneta na njegovu štetu.
- 14.2 Operator ima pravo da uz obrazloženje zahteva izuče određeno kontrolora OCS-a.
- 14.3 Pravo na prigovore imaju i treća zainteresovana lica koja nisu korisnici usluga OCS-a.
- 14.4 Ukoliko se odbije izdavanje Sertifikata ili u slučaju suspenzije ili povlačenja Sertifikata Operator ima pravo žalbe koja se rešava u skladu sa procedurom OCS-a.
- 14.5 Žalba se podnosi u roku od 15 dana od dana prijema odluke o sertifikaciji, dok se prigovori mogu podnositi u roku od 15 dana od nastanka uzroka prigovora.

Šifra dokumenta: ZR-AK-01	Datum: 11.04.2023.	Izmenio/odobrio: EM/NN	Verzija: 1	Strana 3 of 4
---------------------------	--------------------	------------------------	------------	---------------

Organic Control System doo

Opšta pravila i uslovi o kontroli i sertifikaciji u skladu sa ZerOCS standardom

- 14.6 OCS će Operatoru/trećem licu po zahtevu proslediti obrazac za podnošenje žalbe/prigovora. Operator/treće lice takođe može podneti žalbu/prigovor na sopstvenom obrascu ili u formi pisma ili elektronske pošte.
- 14.7 Po okončanju postupka za rešavanje prigovora ili žalbe, podnosilac se informiše o ishodu pisanim putem na način koji ne ugrožava poverljivost uključenih strana.
- 14.8 OCS odgovara Operatoru za štetu koju mu je prouzrokovao namerom ili krajnjom nepažnjom. Odgovornost za naknadu štete je ograničena na iznos koji je pokriven osiguranjem od odgovornosti. OCS nije odgovoran za izgubljenu dobit ili druge finansijske gubitke Operatora, niti mu može garantovati tržište za sertifikovane proizvode, druge beneficije, specifičan status ili licence za sertifikovane proizvode. Za usklađenost sa standardom ili drugim aspektima kvaliteta proizvoda odgovara isključivo Operator, a ne OCS.
- 14.9 OCS se ne može smatrati odgovornim ako treća lica (kupci i klijenti Operatora) ne prepoznaju ili ne priznaju izdati sertifikat u celosti ili delimično. OCS takođe ne može biti odgovoran trećim licima (kupcima i klijentima Operatora) za saobraznost sertifikovanih proizvoda i ne daje im bilo kakve garancije za njihova eventualna prava zbog ne ispunjavanja očekivanja u pogledu kvaliteta i namene proizvoda ili u slučaju ne priznavanja sertifikata uključujući i pravo na naknadu štete po tom osnovu. Operator je isključivo i samostalno odgovoran za kvalitet i svojstva sertifikovanih proizvoda.
- 14.10 Operator odgovara za štetu prouzrokovanu prometom proizvodima za koje je OCS dobio nepotpune ili netačne informacije.

15. Pozivanje na sertifikaciju, korišćenje sertifikata i sertifikacionog znaka

- 15.1 Operator ima pravo da koristi Sertifikat u poslovne svrhe tokom perioda važenja tog Sertifikata.
- 15.2 Za vreme važenja i u obimu izdatog sertifikata, Operator - nosioc sertifikata ima pravo da koristi sertifikacioni znak **ZerOCS**-a na proizvodima i u oglašavanju
- 15.3 Operator je dužan da prilikom korišćenja sertifikacionog znaka poštuje pravila definisana standardom u skladu sa kojima je sertifikovan.
- 15.4 OCS stavlja na raspolaganje Operatoru relevantna Uputstva za obeležavanje i grafičke oznake.
- 15.5 Pre izdavanja sertifikata, tj. pre puštanja proizvoda u promet Operator je obavezan da dostavi izgled ambalaže/etikete na autorizaciju sa sertifikacionim znakom, pri čemu je Operator dužan

da deklarisanje i označavanje upakovanih namirnica sprovede po relevantnim državnim propisima.

- 15.6 Operator mora OCS-u dostaviti na odobrenje svaku izmenu ambalaže/etikete koja sadrži sertifikacioni znak **ZerOCS**.
- 15.7 Svi sertifikovani Operatori imaju pravo da koriste sertifikacioni znak OCS-a na sertifikovanim proizvodima.
- Sertifikacioni znak OCS-a:

16. Prigovori Operatorima

- 16.1 OCS od Operatora zahteva da odmah po dobijanju prigovora na sertifikovane proizvode, o tome obavesti OCS na mejl adresu: sertifikacija@organica.rs kao i da vodi zapise o svim prigovorima dostavljenim u vezi sa sertifikovanim proizvodima i da te zapise stavi na raspolaganje kontrolorima tokom kontrole.
- 16.2 Operator je u obavezi da preduzme odgovarajuće mere u odnosu na takve prigovore, i bilo koje druge nedostatke na proizvodu koje utiču na usaglašenost sa zahtevima za sertifikaciju. Operator je u obavezi da vodi zapise o postupcima rešavanja prigovora i da ih stavi na raspolaganje tokom kontrole.

17. Razmena informacija između ugovorenih strana

- 17.1 Potpisivanjem Ugovora o vršenju kontrole i sertifikacije Operator prihvata dolenavedene zahteve vezane za razmenu informacija:
- a) Operator prihvata da bez odlaganja obavesti OCS ukoliko donese odluku da se povlači iz kontrolnog sistema (odustaje od kontrole i sertifikacije). U ovom slučaju OCS će čuvati informacije i dokumentaciju od značaja za sertifikaciju u periodu od najmanje 5 godina;
- b) Operator prihvata da obavesti OCS bez odlaganja o bilo kakvoj neregularnosti ili prekršaju koji utiče na status sertifikovanog proizvoda.
- 17.2 OCS će putem zvanične internet stranice pružati informaciju o Operatorima uključenim u proizvodnju bez ostatka-zero residue i izdatim sertifikatima, kao i suspendovanim i povučenim proizvodima i sertifikatima.